

Члан 25.

У члану 75. у ставу 1. у тачки 7) последије ријечи: “став 1)” додају се запета и нове т. 8) и 9), које гласе:

“8) не израђује геолошке планове и геолошке карте експлоатационог поља (члан 10),

9) не води књигу евиденције резерви минералне сировине и не доставља је Министарству у прописаном року (члан 48)”.

Члан 26.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02/1-021-777/24
4. јула 2024. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Др **Ненад Стевандић**, с.р.

1620

На основу члана 43. ст. 1. и 3. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 118/08), Влада Републике Српске, на 77. сједници, одржаној 11.7.2024. године, д о н о с и

ОДЛУКУ

О КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА СА РАЧУНА ПОСЕБНИХ НАМЈЕНА

I

Овом одлуком одобрава се коришћење новчаних средстава са рачуна посебних намјена у износу од 11.400.000,00 КМ (словима: једанаест милиона четири стотине хиљада конвертибилних марака), а с циљем измирења доспјелих буџетских обавеза.

II

Средства из тачке I ове одлуке ће се обезбиједити на терет средстава са посебних рачуна од приватизације државног капитала и сукцесије имовине бивше СФРЈ (тзв. есглов рачун), а дозначиће се на Јединствени рачун трезора Министарства финансија.

III

Задужује се Министарство финансија да изврши поврат наведених средстава на тзв. есглов рачун најкасније до 31. децембра 2024. године.

IV

За реализацију ове одлуке задужује се Министарство финансија.

V

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 04/1-012-2-2107/24
11. јула 2024. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Радован Вишковић, с.р.

1621

На основу члана 88. став 2. Закона о гасу (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 22/18 и 15/21) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 и 90/23), министар енергетике и рударства д о н о с и

ПРАВИЛНИК

О ТЕХНИЧКИМ НОРМАТИВИМА ЗА КУЋНИ ГАСНИ ПРИКЉУЧАК

ГЛАВА I
ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се технички услови за пројектовање и постављање кућних гасних прикључака за

јавно снабдијевање гасом погонског притиска до 4 бара и карактеристика дефинисаних стандардом BAS EN 437, са изузетком течних нафтних гасова у течној фази.

Члан 2.

Одредбе овог правилника односе се на пројектовање, уградњу, испитивање и пуштање у погон система регулације притиска гаса, улазног притиска до 4 бара и излазног притиска од највише 1 бар, а који служи за снабдијевање стамбених, пословних простора, као и стамбено-пословних зграда или објеката јавне, културне и предузетничке намјене, уколико је њихово коришћење упоредиво са коришћењем у домаћинствима и ако се снабдијевају гасом из јавне дистрибутивне мреже, као и на систем регулације притиска гаса који је постављен у склопу инсталације корисника.

Члан 3.

Одредбе овог правилника не односе се на индустријска производна постројења и на водове према уређајима за регулацију притиска гаса дефинисаних посебном техничком спецификацијом - Постојења за регулацију притиска гаса за улазне притиске до 100 бара - Пројектовање, производња, монтажа, испитивање, стављање у погон и погон (G 491).

Члан 4.

(1) Кућни гасни прикључак из члана 1. овог правилника почиње са огранком од вода за снабдијевање гасом, а завршава са главним запорним органом (ГЗО).

(2) Кућни гасни прикључак садржи уређаје за регулацију притиска гаса уколико у оквиру прикључка постоје уређаји за регулацију притиска гаса.

(3) Кућни гасни прикључци и системи за регулацију притиска гаса дефинисани овим правилником и пратећим техничким спецификацијама припадају погонским уређајима оператера дистрибутивног система.

(4) Кућни прикључак састоји се од следећих елемената:

1) прикључни цјевовод,

2) подземни запорни орган (евентуално),

3) кућни вод (дио цјевовода у зиду са запитном цијеви или без ње или евентуално чакуре),

4) изолациони комад,

5) главни запорни орган (ГЗО) и

6) кућни регулатор гаса (евентуално).

Члан 5.

(1) Појмови употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) пројектни притисак је притисак на основу којег се врши прорачун кућног гасног прикључка, мјеродаван је за дато подручје постројења, а одговара притиску дефинисаном за уређаје под притиском и стандарду BAS EN 334,

2) притиском се сматра вриједност изнад атмосферског притиска (натпритисак) мјерен у законским мјерним јединицама (Pa, bar, mbar),

3) погонски притисак (OP - operating pressure) је притисак гаса на одређеном мјесту инсталације при нормалном погону,

4) гранични притисак у случају сметње (MIP - maximum incidental pressure) је максимални дозвољени притисак који се може краткотрајно појавити у дистрибутивном гасном систему у погону, а којег ограничавају сигурносни уређаји,

5) повећана термичка издржљивост конструктивног елемента је издржљивост дефинисана у односу на временски ограничено оптерећење при повећаној температури,

6) индекс “u” (upstream) је ознака за узводно, са улазне стране, са мјеста посматрања супротно од смјера струјања,

7) индекс “d” (downstream) је ознака за низводно, са излазне стране, са мјеста посматрања у смјеру струјања,

8) максимални дозвољени погонски притисак (MOP - maximum operating pressure) је максимални притисак

гаса при којем гасна инсталација може бити у погону при пројектованим погонским условима,

9) сигурносно-запорни уређај за спречавање недозвољеног прекорачења притиска код улазних притисака изнад 0,1 bar је конструкциони елемент регулације притиска гаса који сигурно спречава недозвољено прекорачење највећег дозвољеног погонског притиска на излазnoj страни и након његовог затварања могуће је само ручно отварање,

10) регулатор притиска гаса је конструкциони елемент регулације притиска гаса који аутоматски редукује притисак гаса са притиска који влада у воду испред уређаја (улазни притисак на регулатору притиска гаса) на константни потребни погонски притисак у дијелу инсталације која је иза уређаја (излазни притисак на регулатору притиска гаса),

11) притисак снабдијевања је притисак гаса у дистрибутивном воду на који је извршено прикључење,

12) притисак мировања је притисак гаса који не струји (мирује),

13) проточни притисак је притисак гаса који струји (протиче),

14) главни запорни орган (ГЗО) је запорна арматура постављена на крају кућног прикључка, а служи за прекид снабдијевања гасом једног или више објеката,

15) изолациони комад је елемент за прекид уздужне електричне водљивости цјевовода,

16) запорни орган са термичким активирањем (ТАЕ) аутоматски затвара проток гаса када температура овог уградбеног дијела пређе задату вриједност.

(2) Остали појмови употребљени у овом правилнику дефинисани су прописима којима се уређује област гаса.

(3) Листа стандарда и техничких спецификација који се односе на одредбе овог правилника министарство надлежно за енергетику објављује на својој интернет страници.

ГЛАВА II КУЋНИ ГАСНИ ПРИКЉУЧЦИ

1. Општи услови за планирање, пројектовање, надзор и извођење кућних гасних прикључака

Члан 6.

(1) Израду и ревизију техничке документације, као и извођење радова, врши правно лице које има одговарајућу лиценцу за обављање тих послова.

(2) У складу са одредбама Закона о уређењу простора и грађењу, правно лице добија одговарајућу лиценцу уколико запошљава прописани број стручних лица са одговарајућим лиценцама.

(3) Надзор над извођењем мање сложених радова може обављати правно и физичко лице, а надзор над сложеним радовима може обављати само правно лице.

(4) Привредно друштво овлашћено за обављање послова из става 1. овог члана дужно је да се придржава техничких спецификација из овог правилника.

Члан 7.

(1) Оператер дистрибутивног система дужан је да обезбиди правно или физичко лице у складу са чланом 6. став 3. овог правилника које ће вршити надзор при извођењу радова постављања кућног гасног прикључка у складу са обимом радова.

(2) Извођење радова може обављати правно или физичко лице које посједује лиценцу у складу са Законом о уређењу простора и грађењу.

(3) Лице које изводи радове не може вршити надзор.

(4) Радове полагања и варења изводе оператер дистрибутивног система и/или привредно друштво које ангажује оператер дистрибутивног система.

(5) Оператер дистрибутивног система за радове из става 4. овог члана ангажује привредна друштва која прилажу

доказе да посједују одговарајућу стручну оспособљеност и искуство.

Члан 8.

(1) Стручна лица која обављају послове пројектовања гасних инсталација, изградњу и технички надзор при изградњи гасних инсталација и ревизију пројектне документације морају имати одговарајућу лиценцу у складу са прописом за полагање стручног испита из области просторног уређења и грађења.

(2) Стручна лица која обављају послове одржавања, ремонта, периодичних прегледа вањских и унутрашњих гасних уређаја, инсталација и постројења, као и монтаже кућних гасних инсталација, морају имати одговарајуће увјерење у складу са прописом за полагање стручног испита из области гасне технике.

(3) Послове пратећих испитивања изводе стручна лица из члана 8. став 2. овог правилника.

2. Пројектовање

Члан 9.

(1) Оператер дистрибутивног система усклађује врсту, број и положај кућних гасних прикључака, као и њихове измјене са општим условима испоруке природног гаса.

(2) Положај кућног гасног прикључка и вријеме извођења радова усклађују се са другим власницима или корисницима подземних инсталација.

(3) Постављање кућних гасних прикључних водова изводи се послједице дефинисања мјеста улаза у објекат.

(4) Шематски приказ кућног гасног прикључка приказан је у Прилогу 4. овог правилника, који чини његов саставни дио.

Члан 10.

(1) Кућни гасни притисак димензионише се према погонском притиску за који је пројектован, односно изведен дистрибутивни гасовод са којим се спаја кућни гасни прикључак.

(2) Димензионисање кућних гасних прикључака у складу са ставом 1. овог члана врши се и за дио вода између главног запорног органа и уређаја за регулацију притиска гаса.

Члан 11.

На крају кућног прикључног вода обавезно се уграђује главни запорни орган, и то:

1) непосредно иза улаза у објекат, на лако приступачном мјесту, са повећаном термичком издржљивошћу (ТАЕ) или

2) прије улаза у објекат на лако приступачном мјесту у земљи, шахту, ормарићу, односно зидном или прикључном ормарићу, приказано као у Прилогу 1. (слике 7. и 8) овог правилника, који чини његов саставни дио, те није обавезно да буде са повећаном термичком издржљивошћу.

Члан 12.

(1) Приликом постављања нових кућних гасних прикључака, а у случају опасности (неконтролисано цурење гаса или пожар у објекту), обавезно је прекинути снабдијевање објекта гасом, без извођења подземних радова.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, приликом постављања нових кућних гасних прикључака за ниске објекте, код којих је кућни гасни прикључак са максимално дозвољеним радним притиском ≤ 1 bar, није потребно прекидати могућност снабдијевања гасом.

(3) Ниски објекти из става 2. овог члана су објекти код којих под сваке од етажа у којој је могућ боравак не лежи више од 7 m изнад нивоа тла.

Члан 13.

(1) Затварање гаса може бити појединачно или групно.

(2) Појединачно затварање гаса врши се уградњом главног запорног органа (ГЗО), и то:

1) прије уласка у објекат, у складу са чланом 11. тачка 2) овог правилника или

2) непосредно иза улаза у објекат, у складу са чланом 11. тачка 1) овог правилника, који се додатно може активирати изван објекта или

3) непосредно иза улаза у објекат, у складу са чланом 11. тачка 1) овог правилника и додатном уградњом запорног органа изван објекта у воду за кућни гасни прикључак.

(3) Групно затварање гаса врши се у зависности од локалних и радних услова у складу са чланом 11. тачка 2) овог правилника.

Члан 14.

(1) Цијеви за кућни гасни прикључак, по могућности, воде се праволинијски и најкраћим путем од дистрибутивног вода до објекта.

(2) Траса цијеви одређује се тако да је могуће неометано полагање цијеви и да је траса трајно приступачна за контролу и одржавање.

(3) Уколико се кућни гасни прикључни вод води испод дијелова постојећих објеката (нпр. зимске баште, терасе гараже, степеништа итд.) или кроз шупље прозоре, полаже се у заштитној цијеви, на начин да се обезбиједи да се у случају пропусности на гасној цијеви, гас одводи у слободну атмосферу.

(4) Накнадна градња изнад кућног гасног прикључног вода није дозвољена без додатних заштитних мјера.

(5) Складиштење материјала или садња и узгајање дрвећа изнад кућног прикључка није дозвољено уколико се тиме угрожава приступачност, сигурност рада и могућност поправке кућног гасног прикључка.

Члан 15.

(1) Уколико се кућни гасни прикључни вод положи паралелно са неком другом већ постојећом цијеви, доводним или одводним водом, односно ако се укрштају, потребно је придржавати се минималног одстојања потребног за рад, одржавање, као и спречавање непожељних утицаја.

(2) Минимално одстојање из става 1. овог члана од доводног или одводног вода износи 0,2 m код паралелног вођења и 0,1 m код укрштања.

(3) Уколико није могуће придржавати се минималних одстојања из става 2. овог члана, обавезно је на одређеној дионици заштитити цијеви одговарајућим заштитним мјерама.

(4) Код планирања и одабира материјала узима се у обзир близина система који преносе топлоту на околину (нпр. системи гријања, високонапонски каблови итд.).

Члан 16.

(1) Кућни гасни прикључни водови уводе се у суве просторије.

(2) Просторија и дијелови вода који се налазе у просторији морају бити лако доступни.

(3) Није дозвољено дијелове вода излагати опасности од могућег механичког општења.

(4) Препорукује се увођење кућног гасног прикључног вода у посебне просторије за снабдијевање (нпр. воде, електричне енергије и гаса).

(5) Није дозвољено уводити кућни гасни прикључни вод у просторије закладиштење експлозивних или лако запаљивих материјала.

(6) Приликом уградње уређаја за регулацију притиска гаса узимају се у обзир захтјеви стандарда BAS EN 12279.

(7) Приликом увођења кућног гасног прикључног вода обавезно се узима у обзир пројектна усклађеност из пратеће дозволе за грађење објекта.

Члан 17.

Приликом димензионисања кућног гасног прикључка и одређивања пречника прикључка води се рачуна о врсти

дистрибутивног гасовода са којим се кућни прикључак спаја, као и о радном притиску гасних апарата.

Члан 18.

Уколико се кућни гасни прикључак полаже у подручјама у којима је могуће помјерање, односно слијегање тла, предузимају се додатне техничке мјере заштите.

3. Захтјеви за конструкцију

Члан 19.

(1) Кућни гасни прикључци, укључујући све фазне комаде, арматуре, као и спојеве, морају бити непропусни и тако израђени и уграђени да издрже оптерећења која настају при раду за који су предвиђени.

(2) Обавезно је придржавати се упутстава за монтажу која су дата од произвођача уградбених дијелова.

Члан 20.

(1) Увођење кућног гасног прикључка у објекат може се извести са заштитном цијеви или без заштитне цијеви, као што је приказано у Прилогу 1. овог правилника (слике од 1. до 6. и слике од 9. до 12).

(2) Кућни прикључни вод од полиетиленских (PE) цијеви може се увести у објекат уколико је прелаз на метал у посебној заштитној цијеви (цијевна капсула).

(3) Цијевна капсула из става 2. овог члана мора излазити из зида на обје стране најмање 5 mm, а из пода (код објеката без подрума) најмање 5 cm и мора бити заштитена тако да се у случају пожара спријечи истицање гаса у објекат.

(4) Уколико се код PE цијеви не примјењује цијевна капсула, прелаз са PE цијеви на металну цијев треба бити што је могуће ближе објекту.

(5) Крајеви вода као T-комади за чишћење и отвор за испитивање испред регулатора притиска гаса морају бити сигурно затворени.

Члан 21.

(1) Прстенасти простор између цијеви за кућни прикључни вод и заштитне цијеви, као и отвора за монтажу између заштитне цијеви и зида или подне плоче, односно кућног прикључног вода и зида или подне плоче, мора бити заштитен према просторији у коју се уводи прикључни вод.

(2) Код изведбе са чврстом тачком мора се обезбиједити спој са зидом који обезбјеђује преузимање силе.

Члан 22.

Приликом увођења кућних гасних прикључака кроз подну плочу у зграде без подрума, као што је приказано у Прилогу 1. овог правилника (слике 9. и 10), вод кућног гасног прикључка мора се провести кроз заштитну цијев.

Члан 23.

Спољни дијелови кућног гасног прикључка морају бити од метала и морају се заштитити од корозије и механичког општења.

Члан 24.

Водови од PE цијеви или савитљиве цијеви морају бити заштитени од увртања.

Члан 25.

(1) Кућни гасни прикључни водови од метала морају имати спољну заштиту од корозије у складу са прописаним условима.

(2) Увезивање кућних гасних прикључака у катодно патићену мрежу за снабдијевање врши се у складу са одговарајућом техничком спецификацијом - Катодна заштита од корозије подземних локалних дистрибутивних мрежа, Препоруке и упутства (G 412).

Члан 26.

(1) Сви дијелови цјевовода морају бити димензионисани и предвиђени за прописани притисак и одговарати захтјевима следећих стандарда:

1) челични цјевоводи и челични дијелови цјевовода од челика - стандард BAS EN 12007-1, BAS EN 12007-3,

2) цијеви и дијелове цјевовода од полиетилена PE 80 и PE 100 - стандард BAS EN 1555-1, BAS EN 1555-2, BAS EN 1555-3, BAS EN 1555-4, BAS EN 1555-5, BAS CEN/TS 1555-7,

3) цијеви и дијелове цјевовода од полиетилена PE - Ха - стандард BAS EN ISO 15875-1, BAS EN ISO 15875-3, BAS EN ISO 15875-5 и BAS CEN ISO/TS 15875-7.

(2) На цијеви и дијелове цјевовода од других материјала примјењују се одредбе овог правилника које се односе на те цијеви и дијелове цјевовода.

Члан 27.

(1) Сви запорни органи морају бити димензионисани и предвиђени за очекивани притисак.

(2) Главни запорни органи, као и запорни органи на кућном прикључном гасном воду, морају одговарати захтјевима стандарда BAS EN 331.

Члан 28.

(1) Код металне цијеви за кућни гасни прикључни вод потребно је уградити изолациони комад.

(2) Изолациони комад из става 1. овог члана мора бити предвиђен за гас и означен на одговарајући начин ("G").

(3) Уколико се изолациони комад уграђује унутар објекта, мора бити предвиђен за повећану термичку издржљивост и одговарајуће означен ("GT") и може бити интегрисан са главним запорним органом.

(4) Код називних пречника вриједности $DN \leq 150$ изолациони комади морају одговарати захтјевима стандарда DIN 3389-1, а код називних пречника вриједности $DN > 150$ захтјевима стандарда BAS EN 12007-1.

(5) Код изолационих комада називних пречника вриједности $DN > 150$ уместо повећане термичке издржљивости, дозвољена је одговарајућа грађевинска заштита (вапороотпорни омот, односно запорни орган са техничким активирањем) или уградња у просторију са посебним техничким вапороотпорним захтјевима, а која не служи за друге сврхе.

(6) Код кућних гасних прикључака од полиетилена са металним увођењем, поред пасивне корозивне заштите, треба додатно предвидјети и изолациони комад у објекту.

(7) Када се врши увођење у кућу примјеном комбинације са флексибилним конструкционим дијеловима од метала у земљи (нпр. обложена челична савитљива цијев као гасна цијев или као заштитна цијев), морају се предвидјети изолациона мјеста која се могу раставити.

(8) Уколико је трајно искључен електролитични контакт између металних конструкционих дијелова и тла, односно зида, изолациони комад се може изоставити.

Члан 29.

(1) Заштитне цијеви морају бити од материјала отпорног на корозију или заштићене од корозије.

(2) Прстенасти простор између заштитне цијеви и кућног гасног прикључног вода потребно је смањити на технички потребну мјеру.

(3) Заштитна цијев мора бити толико дуга да излази из зида на обје стране минимално 5 mm, као што је приказано у Прилогу 1. овог правилника (слике 1, 2, 9. и 10).

(4) Кућни гасни прикључни вод мора бити центрично постављен у заштитној цијеви, а зазор између вода и заштитне цијеви мора бити завршен са заштитним прстеном ка објекту.

(5) Заштитни прстенови морају бити отпорни на корозију и механичка оптерећења.

(6) Приликом коришћења трајно еластичних средстава за заштитавање не може бити угрожена постојаност заштитне цијеви и кућног гасног прикључног вода.

Члан 30.

Спојни елементи за прелаз са полиетилена на метал морају бити изведени у складу са одговарајућом техничком

спецификацијом G5600-1 (Металне прелазне спојнице за гасоводе од ПЕ, Захтјеви и испитивања).

Члан 31.

(1) Цијевне капсуле за гасне цијеви $d_a \leq 63$ mm морају бити у складу са одговарајућом техничком спецификацијом - Уводнице гаса и воде у кућу (VP 601) и бити уграђене према спецификацијама произвођача.

(2) Цијевне капсуле за гасне цијеви $d_a > 63$ mm према додатним конструктивним мјерама и уградњом према подацима произвођача морају бити у складу са одговарајућом техничком спецификацијом - Уводнице гаса и воде у кућу (VP 601), као што је приказано у Прилогу 1. овог правилника (Слика 6).

Члан 32.

Чврсте тачке на цијевима за гас морају бити у складу са техничком спецификацијом - Уводнице гаса и воде у кућу (VP 601) и бити уграђене према подацима произвођача.

Члан 33.

Набушне арматуре морају бити усаглашене са захтјевима стандарда DIN EN ISO 3543-1, DIN 3543-2, DIN 3543-4, DIN 3544-1 и техничким спецификацијама - Гасне арматуре за набушивање од металних материјала с уграђеним уређајем за затварање погона за ливене и челичне цијеви, Захтјеви и испитивања (VP 300) и Гасне арматуре за набушивање с уграђеним уређајем за затварање погона за PE-HD цјевоводе, Захтјеви и испитивања (VP 304).

Члан 34.

(1) Крај кућног гасног прикључног вода мора бити изведен тако да се може спојити са гасном инсталацијом, односно цијевним спојевима дефинисаним техничком спецификацијом - Техничка правила за гасне инсталације (G 600).

(2) Спајање са гасном инсталацијом из става 1. овог члана може бити путем:

1) навоја, у складу са стандардом BAS EN 10226-1,

2) спојних елемената, у складу са стандардом DIN 3387-1, отпорни на истезање и са повећаном термичком издржљивошћу,

3) навојних фитинга од темпер лива, у складу са стандардом BAS EN 10242, симбол дизајна А,

4) челичних фитинга са навојем, спојеви на завртање у складу са стандардом BAS EN 10241,

5) предзаварених прирубница PN 6, у складу са стандардом BAS EN 1092-1.

Члан 35.

Регулација притиска гаса мора бити изведена у складу са овим правилником и техничком спецификацијом - Регулација притиска гаса до 5 bara и пројектованим протоком до 200 m³/h у нормираном стању у прикључцима мреже, функционални захтјеви (G459-2).

Члан 36.

(1) Пренос сила преко кућног гасног прикључка на гасну инсталацију у зградама, а које настају од евентуалног недозвољеног дјеловања трећих лица, може се спријечити уградњом одговарајућих конструкција.

(2) Одговарајуће конструкције из става 1. овог члана уграђују се зависно од ситуације, на лицу мјеста, примјеном чврстих тачака у зиду или осигурачима од извлачења или, по потреби, додатним конструктивним мјерама.

Члан 37.

Чврсте тачке из члана 36. овог правилника у зидовима су конструкције које преузимају силу и не дозвољавају помјерање кућног гасног прикључка, на начин приказан у Прилогу 1. овог правилника (слике 3, 4, 5, 9, 10. и 11).

Члан 38.

(1) Уколико при увођењу у кућу недостаје чврста тачка, потребно је осигураче од извлачења поставити тако да се силе које дјелују извана могу пренијети на довољно носиве дијелове објекта, приказано као у Прилогу 1. овог правилника (слике 1. и 2).

(2) Уградњом осигурача од извлачења потребно је пазити да не дође до електричног споја са челичним елементима зида, при чему су код осигурача од извлачења могућа мања аксијална помјерања.

Члан 39.

Додатне конструктивне мјере (нпр. ограничивачи силе) предвиђају се уколико се силе не могу у потпуности пренијети на дијелове зграде.

4. Постављање

Члан 40.

Постављање кућних гасних прикључака врши се у складу са Правилником о техничким нормативима за пројектовање и изградњу дистрибутивног гасовода од полиетилена радног притиска до 10 бара и техничким спецификацијама - Гасоводи од челичних цијеви с погонским притиском до 16 бара - Изградња (G 462) и Гасни водови од полиетилена за погонске притиске до 10 бара (PE 80, PE 100 и PE-Xa), Изградња (G 472) и у складу са захтјевима стандарда:

1) за челичне водове - BAS EN 12007-1 и BAS EN 12007-3,

2) за полиетиленске водове - BAS EN 12007-2.

Члан 41.

(1) Висина прекривног слоја изнад цијеви мора бити прилагођена приликама на лицу мјеста.

(2) Кућни прикључни гасни вод треба, по правилу, бити постављен са минималним прекривним слојем од 0,5 m.

(3) Дубина полагања прикључног гасног вода из става 2. овог члана може, према потреби, на лицу мјеста бити умањена или увећана.

(4) Уколико је потребно због вањских утицаја могу се примјенити и посебне мјере.

Члан 42.

За израду рова за цијеви потребно је придржавати се захтјева из Прилога 2. (табеле 1. и 2) овог правилника, који чини његов саставни дио.

Члан 43.

(1) С циљем спречавања недозвољених напрезања у цијеви кућног гасног прикључка, дно рова мора бити таквог облика да цијев цијелом дужином налијеже.

(2) Прије полагања гасовода у ров по дну рова се поставља слој пијеска дебљине 10 cm, а након полагања, гасовод се затрпава слојем пијеска дебљине 25 cm, мјерено од горње изведене цијеви.

(3) Слој пијеска из става 2. овог члана мора бити пто ситнији, крупноће (грануларције) зрна 0 mm до 3 mm, заобљеног облика и не може бити других примјеса као што су нпр. дијелови материјала од ископа, тврди предмети и слично.

(4) Уколико је условљено неопходним грађевинским укупима и није могуће обезбиједити услове из ст. 2. и 3. овог члана, потребно је пазити на опрезно збијање тла при засипању рова.

(5) Након затрпавања гасовода пијеском, гасовод се затрпава земљом од ископа.

(6) На висини од 30 cm од горње изведене цијеви поставља се пластична упозоравајућа трака окер или жуте боје ≤ 10 cm са натписом "ТАС".

Члан 44.

Цијеви и дијелови цјевовода морају бити тако спојени да одабрани спој одговара захтјевима чврстоће и непропусности.

Члан 45.

(1) У току извођења радова заваривања потребно је придржавати се техничких спецификација и стандарда из члана 40. овог правилника.

(2) Заваривање из става 1. овог члана могу вршити само она лица која посједују одговарајући документ о завршеној обуци за завариваче и сертификат за одговарајући поступак заваривања.

Члан 46.

Стезни спојеви за цијеви морају бити тако изведени да су отпорни на истезање и морају бити усаглашени са:

1) челик / челик са глатким крајевима са спојним комадима - стандардом DIN 3387-1,

2) полиетилен PE/PE са спојним комадима и челик / PE са спојним комадима - техничком спецификацијом - G5600-1 (Металне прелазне спојнице за гасоводе од PE, Захтјеви и испитивања).

Члан 47.

(1) Навојни спојеви су дозвољени до пречника DN 50.

(2) Навојни спојеви из става 1. овог члана морају бити изведени уз коришћење нестврђавајућих заптивних средстава, у складу са стандардом BAS EN 751-2, класа ARP, са носачем заптивног средства (нпр. кудјеља или лан), или с тракама за заптивање навоја од несинтерованог политетрафлоретилена (PTFE) у складу са стандардом BAS EN 751-3, класа FRp/GRp.

Члан 48.

(1) За прирубничке спојеве морају се користити стандардизоване прирубнице за заваривање или прирубнице (метал или вјештачки материјал) са припремљеним крајевима које се заварују приликом уградње.

(2) У дијелу који се полаже у земљу, за прирубничке спојеве из става 1. овог члана, морају се користити заптивни материјали у складу са стандардом BAS EN 682 и стандардом DIN 3535-6.

(3) Унутар зграда за прирубничке спојеве потребно је користити заптивни материјал са повећаном термичком отпорношћу у складу са стандардом BAS EN 549.

Члан 49.

(1) Активности пробијања и бушење морају се изводити у складу са општепризнатим правилима технике.

(2) Уколико цијев за пробијање или бушење треба да служи као кућни прикључни гасни вод, мора бити обезбијеђено, узимајући у обзир врсту тла и уређај који се користи, да не дође до општења омотача цијеви, односно стијенке цијеви.

Члан 50.

При уградњи арматура потребно је обезбиједити да се ниједан дио кућног гасног прикључка прекомјерно не оптерети.

Члан 51.

(1) Радови на дистрибутивном воду морају се изводити у складу са техничком спецификацијом - Гасоводи с погонским притиском до 5 бара - Одржавање (G 465-2) и прописима из области заштите на раду.

(2) Прије почетка радова на гасним водовима потребно је процијенити да ли материјал, стање и погонски режим вода то дозвољавају.

Члан 52.

(1) Мјесто улаза кућног прикључног гасног вода се са спољне стране трајно означава, коришћењем ознака упозорења дефинисаних стандардом DIN 4069 или жутом табличом.

(2) Положај запорних органа уграђених у земљи из члана 27. став 2. овог правилника неопходно је означити плочицом упозорења.

(3) Положај главног запорног органа унутар објекта означава се када је то због величине или намјене објекта неопходно за његово брзо проналажење, као што су школе, већи стамбени објекти итд.

5. Поступци испитивања притиском

Члан 53.

(1) Прије пуштања у рад кућног гасног прикључка спроводи се поступак испитивања под притиском, узимајући у обзир пројектовани притисак и уз отворен главни запорни орган.

(2) Испитивање из става 1. овог члана обавља се у складу са техничком спецификацијом - Поступак испитивања под притиском водова и постројења за снабдијевање гасом (G 469).

(3) Испитни притисак на којем се врши испитивање из става 1. овог члана мора бити најмање 2 бара већи од дозвољеног погонског притиска.

(4) Испитивање под притиском односи се и на дио спојног вода између главног запорног органа и уређаја за регулисање притиска гаса.

(5) Функционалност запорног органа мора бити испитана.

Члан 54.

Уколико се кућни прикључни гасни вод испитује заједно са дистрибутивним водом, испитивање под притиском се врши према поступку за испитивање под притиском дистрибутивног вода.

Члан 55.

(1) Испитивање под притиском се врши, по правилу, ваздухом уз визуелну контролу (A3).

(2) Уколико се испитивање под притиском, нпр. код постављања у запитне цијеви или код постављања без канала, примјењује поступак мјерења притиска (B3), треба користити манометар класе тачности 0,6 и евентуално писач мјереног притиска класе 1, чији мјерни обим одговара 1,5-струком испитном притиску.

(3) Након постизања испитног притиска (раст притиска макс. 3 bar/min) могуће је одступити од захтјева техничке спецификације из члана 53. став 2. овог правилника, те вријеме умирења, односно чекања и испитивања притиска смањити на по 15 минута.

(4) Унутрашњи дијелови кућног гасног прикључка морају се испитати ваздухом уз визуелну контролу (A3).

(5) Уколико из погонских разлога није могуће испитивање ваздухом уз визуелну контролу (A3), односно поступком мјерења притиска ваздухом (B3), нпр. код спајања под гасом, онда је могуће извршити испитивање притиском уз визуелну контролу гасом из мреже (A4).

(6) При испитивању притиска из става 5. овог члана морају бити испитани и спојеви на заштитеност са пјенушавим средствима у складу са стандардом BAS EN 14291 или одговарајућим уређајима за испитивање заштитености.

(7) Спојеви цијеви из става 6. овог члана за вријеме испитивања морају бити одмашћени и без боје.

Члан 56.

(1) Позитиван резултат испитивања притиском мора документовати правно или физичко лице које посједује лиценцу у складу са Законом о просторном уређењу и грађењу.

(2) Стручно лице запослено код оператера дистрибутивног система или привредног друштва, а које он овласти у складу са чланом 8. тачка 1) овог правилника, резултате из става 1. овог члана документује попуњеним обрасцем из Прилога 3. овог правилника, који чини његов саставни дио.

6. Пуштање у рад

Члан 57.

Пуштање кућног гасног прикључка у функцију врши се у складу са техничком спецификацијом - Гасоводи са погонским притиском до 5 бара - Одржавање (G 465-2).

Члан 58.

Прије пуштања у погон кућног гасног прикључка неопходно је установити да ли је успјешно обављено прописано испитивање под притиском гасног вода и свих његових дијелова.

Члан 59.

(1) Приликом пуштања гаса у систем неопходно је провјерити да ли долази до угрожавања кућног прикључног гасног вода од спољних утицаја.

(2) Пуштање гаса у гасну инсталацију врши се у складу са техничком спецификацијом - Техничка правила за гасне инсталације (G 600).

(3) Мјешавину гаса и ваздуха треба одвести у атмосферу у складу са свим безбједносним мјерама.

Члан 60.

(1) Постављени кућни гасни прикључци који нису спојени са гасном инсталацијом морају се сигурно и заптивно затворити металним чеповима, капама, слијепим прирубницама или утичним плочама.

(2) У стално приступачним просторима затварање из става 1. овог члана може се извести у облику пасивних мјера уколико испред нису изведене активне мјере, као што је надзирач струјања гаса.

(3) Затворени запорни орган не сматра се као безбједно непропусан.

ГЛАВА III

СИСТЕМИ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРИТИСКА

1. Општи услови за пројектовање, уградњу, испитивање и пуштање у рад система за регулацију притиска, систем регулације и функционални водови

Члан 61.

(1) Пројектовање, уградња, испитивање, стављање у погон, погон и одржавање система регулације притиска гаса спроводи се у складу са важећим прописима на начин да испуњавају своју функцију.

(2) При пројектовању система регулације притиска гаса потребно је водити рачуна о прегледности, приступачности и руковању за потребе погона и одржавања.

Члан 62.

(1) Регулација притиска гаса је процес за чије спровођење је потребан систем регулације притиска гаса.

(2) Систем регулације притиска гаса је конструкциони елемент или конструкциона група коју чине уређаји за регулацију и сигурносни уређаји, зависно од потребе, те уређаји за надзор и запорни уређаји, као и филтери/одвајачи и сита за пратеће материје у гасу итд.

Члан 63.

Под функционалним водовима подразумијевају се:

1) радни водови:

1. за мјерење (мјерни водови),
2. за поврат (повратни водови);

2) водови за атмосферу:

1. за дисање (дисајни водови),
2. за одушавање (одушни водови),
3. за растеређење од притиска (растеретни водови);
- 3) испитни водови.

2. Захтјеви за конструкционе елементе

Члан 64.

(1) Све конструкционе елементе регулације притиска гаса потребно је обухватити у једну конструкциону цјелину да би се на мјесту уградње олакшало извођење радова.

(2) Конструкциони елементи морају одговарати притисцима и температурама који настају под нормалним

условима погона и који одговарају захтјевима техничких прописа, стандарда и одговарајућих техничких спецификација.

Члан 65.

Све цијеви, фазни комади и спојеви морају бити у складу са одговарајућим стандардима за материјале и системе водова.

Члан 66.

(1) Постављање унутрашњих гасних водова у зграду мора бити у складу са прописаним захтјевима заштите од пожара и одредбама техничких спецификација - Техничка правила за гасне инсталације (G 600) и захтјевима прописаним Правилником о унутрашњим гасним инсталацијама.

(2) Регулатори притиска гаса и сигурносни уређаји морају бити изведени према стандарду DIN 33822, а заптивачи морају одговарати захтјевима техничке спецификације - Повећана термичка издржљивост заптивача за спојеве на завртање и прирубнице у споју са мјерачем и регулатором притиска гаса (VP 401).

(3) Алтернативно се могу користити регулатори притиска гаса према стандарду BAS EN 334 и сигурносни уређаји према стандарду BAS EN 14382, али само у комбинацији са посебном заштитом од пожара:

1) уградњом непосредно иза запорног органа са термичким активирањем (TAE) који посједује одговарајућу ознаку надлежног сертификационог тијела или

2) одговарајућом грађевинском заштитом.

Члан 67.

Обавезно је водити рачуна о спречавању недозвољених нивоа буке.

3. Обавезни конструкциони елементи

Члан 68.

(1) На улазној страни система регулације притиска гаса, у истом простору, уграђује се запорни уређај према стандарду BAS EN 331, који може бити главни запорни орган (ГЗО) кућног гасног прикључка.

(2) Обавезни конструкциони елементи морају испуњавати захтјеве из члана 66. овог правилника.

Члан 69.

(1) Регулатор притиска гаса мора бити у складу са стандардом DIN 33822 или стандардом BAS EN 334 са посебном заштитом од пожара.

(2) Произвођач регулатора притиска гаса уз производ мора обезбиједити документ о усаглашености са релевантним стандардима и прописима.

(3) Мора се водити рачуна о посебним захтјевима који се могу постављати за регулаторе притиска гаса при одређеној методологији обрачуна гаса.

(4) Обавезно је придржавање упутства произвођача регулатора притиска гаса.

Члан 70.

(1) Систем регулације притиска гаса код улазних притисака изнад 0,1 бар мора имати сигурносно-запорни уређај за спречавање прекорачења пораста притиска који је у складу са стандардом BAS EN 14382 или стандардом DIN 33822 са посебном заштитом од пожара.

(2) Притисци на које се подешавају сигурносни уређаји морају се тако изабрати да излазни притисак при сметњама припадајућег регулатора притиска гаса по правилу порасте највише на 1,1-струку вриједност MDPd, при чему се морају узети у обзир толеранције одзива коришћеног сигурносног уређаја.

(3) Сигурносни запорни уређај се може налазити испред припадајућег регулатора притиска гаса или са њим чинити конструкциону цјелину.

(4) Сваки апарат са екстерним мјерним мјестом мора бити спојен властитим мјерним водом и властитим прикључком са системом који штити.

(5) Мјерни водови из става 4. овог члана морају из сигурносних разлога бити видљиви цијелом дужином.

(6) Мјерни водови сигурносно-запорних уређаја се прикључују без могућности затварања, а ако постоји излазна арматура, мјерни водови се морају прикључити испред ње.

(7) Мјерно мјесто сигурносно-запорног уређаја мора обезбиједити функционално правило преношења мјерне вриједности.

(8) Обавезно се води рачуна о захтјевима из упутства произвођача.

Члан 71.

(1) При улазним притисцима изнад 1 бар мора се предвидјети додатни сигурносно-запорни уређај за заштиту прикључене гасне инсталације.

(2) Након регулатора за пропуштени гас, мора се инсталирати сигурносни одушни вентил или инсталирати двостепени регулатор притиска, код којег други степен може подијети улазни притисак који се комбинује са сигурносним запорним уређајем у складу са стандардима BAS EN ISO 4126-1 и DIN 33822.

(3) Одступање од пројектног притиска из члана 5. став 1. тачка 1) овог правилника, као граница за подешавање сигурносног притиска, важи притисак од 150 mbara уколико су укупна излазна страна система снабдијевања, као и прикључне гасне инсталације и гасни апарати, испитани на заптивеност са 150 mbara.

(4) Сигурносно-одушни уређај за количине гаса који испуни мора бити у складу са стандардом BAS EN ISO 4126-1/A2 и DIN 33822, односно стандардом BAS EN 334.

(5) Произвођач уређаја из става 1. овог члана мора обезбиједити документ о усаглашености са релевантним стандардима и прописима, а поштујући упутства произвођача.

4. Додатни конструкциони елементи

Члан 72.

(1) Сигурносно-запорни уређај за недозвољено ниски притисак је конструкциони елемент регулације притиска гаса који аутоматски затвара проток гаса уколико у гасној инсталацији, која је иза њега прикључена, дође до снижавања притиска испод одређеног погонског притиска (доњи одзивни притисак сигурносно-запорног уређаја), послједице чега је могуће само ручно отварање.

(2) Сигурносно-запорни уређај за недозвољено ниски притисак мора бити у складу са стандардом BAS EN 14382 са посебном заштитом од пожара.

(3) Произвођач уређаја из става 1. овог члана мора обезбиједити документ о усаглашености са релевантним стандардима и прописима поштујући упутства произвођача.

Члан 73.

(1) Осигурач од недостатка гаса аутоматски прекида доток гаса код пада притиска испод одзивног притиска.

(2) Регулатор притиска гаса може додатно садржавати надзирач струјања гаса, који прекида доток гаса при прекорачењу изабраног називног протока специфичног за постројење.

(3) Осигурач од недостатка гаса, односно сигурносни прекидач протока гаса самостално деблокирају довод гаса када се на излазној страни поново достигне одзивни притисак.

(4) Регулатор притиска гаса са осигурачем од недостатка гаса и/или сигурносним прекидачем протока гаса мора бити у складу са стандардом DIN 33822.

Члан 74.

У регулацији притиска гаса потребно је предвидјети филтер и/или сито, а по потреби и одвајач из члана 62. овог

правилника, који задржавају пратеће материјале из гаса које ометају функцију, као што су прашина и слично.

Члан 75.

Када се уграђују запорни уређаји на излазnoj страни, они морају бити у складу са стандардом BAS EN 331 или стандардом DIN 3537-1, а испитивање чврстоће за улазни притисак није потребно.

Члан 76.

(1) Пројектовање и извођење функционалних водова мора гарантовати њихову сигурност и поузданост.

(2) Функционални водови, њихови држачи и вјешања морају бити пажљиво пројектовани тако да не преузимају само оптерећења која настају под нормалним условима, већ и спречавају штету услед увијања, спољашњих утицаја, непажљивог руковања и других неуобичајених околности.

(3) Спојеви између конструкционих елемената морају одговарати притисцима и температурама којима су изложени.

(4) Истезање се мора преузети самокомпензацијом.

(5) Уколико се приликом полагања радних водова премоптавају електрична мјеста раздвајања, у цјевоводу се морају уградити изолациони спојеви.

Члан 77.

(1) Регулатори притиска гаса и сигурносни уређаји са дишним вентилима и сигурносним мембранама, који у случају сметње ограничавају излазак гаса на количину до 30 l/h (у односу на ваздух), не захтијевају функционалне водове са атмосфери.

(2) Уколико недостају уређаји који иструјавање гаса из става 1. овог члана сигурно ограничавају на 30 l/h, неопходни су функционални водови ка атмосфери.

(3) Функционални водови се морају тако распоредити и димензионисати да се обезбједи прописана функција сигурносних уређаја, регулатора притиска гаса, мјерних апарата и осталих конструкционих дијелова.

(4) Приликом распоређивања и димензионисања водова из става 3. овог члана морају се поштовати препоруке и упутства произвођача.

(5) Није дозвољена могућност затварања дишних водова.

(6) Одушни водови и водови за растерећење од притиска не могу бити састављени са дишним водовима у један сабирни вод.

(7) Изузетно од става 6. овог члана су водови према атмосфери на апаратима, гдје дишни и сигурносно-одушни уређај чине једну цјелину.

(8) Испусти одводних водова према слободној атмосфери морају бити довољно удаљени од извора паљења, заштићени од спољне корозије, опремљени одговарајућом заштитом од зачепљења и бити тако постављени да гас који иструјава не може ући у затворене просторије или на други начин узроковати недозвољена оптерећења или опасности.

Члан 78.

Није дозвољено постављање обилазних водова око сигурносних уређаја и регулатора притиска гаса.

5. Смјештај и распоред регулације притиска гаса

Члан 79.

(1) Систем регулације притиска гаса може бити уграђен у унутрашњости објекта или вани у зидном или прикључном ормарићу.

(2) У оквиру објекта при притисцима изнад 1 bar до 4 bara обавезна је уградња регулације притиска гаса у улазnoj просторији објекта, те непосредно након увода у објекат.

(3) Посебне прикључне просторије имају предност за постављање система из става 1. овог члана, а посебно важи за системе регулације притиска гаса са екстерним мјерним водовима и фиксно инсталираним испитним водовима.

(4) Изван зграде не морају се испуњавати захтјеви повећане термичке издржљивости.

Члан 80.

Систем регулације притиска гаса мора бити приступачан радницима оператера дистрибутивног система или лицима запосленим у привредном друштву које је оператер овластио.

Члан 81.

(1) Коришћење просторије у којој је смјештен систем регулације притиска гаса за друге намјене мора искључити општећење система регулације притиска гаса, а простор мора бити заштићен и сув.

(2) Конструктивни елементи система регулације притиска гаса се по потреби штите од утицаја корозије.

Члан 82.

Просторија за постављање регулације притиска гаса мора имати природну вентилацију.

6. Одобрење за привредна друштва која врше уградњу и испитивање регулације притиска гаса

Члан 83.

(1) Поред оператера дистрибутивног система који имају одобрење за извођење радова из члана 6. став 1. овог правилника, уградњу и испитивање система регулације притиска гаса могу вршити и привредна друштва којима је то повјерено од стране дистрибутера.

(2) Извођење радова из става 1. овог члана обављају стручна лица одређена од стране оператера дистрибутивног система или привредног друштва којем је то оператер повјерио.

Члан 84.

(1) Повјеравање послова из члана 6. став 1. овог правилника оператер дистрибутивног система и привредно друштво међусобно регулишу путем уговора.

(2) Уговорни извођачи гасних инсталација обављају уградњу и испитивање уређаја за регулацију притиска гаса искључиво на основу претходне сагласности оператера дистрибутивног система.

(3) Оператер дистрибутивног система, прије повјеравања послова из члана 83. овог правилника, мора се увјерити у стручност, односно стручну оспособљеност радника уговорног извођача гасних инсталација у подручју регулације притиска гаса.

7. Испитивање и пуштање у погон

Члан 85.

(1) Уграђени систем регулације притиска гаса мора се испитати на спољашњу заштитеност.

(2) Испитивање из става 1. овог члана врши се визуелно са погонским гасом А4 у складу са техничком спецификацијом - Поступак испитивања под притиском водова и постројења за снабдијевање гасом (G 469) и техничком спецификацијом - Техничка правила за гасне инсталације (G 600).

(3) Умјесто визуелног испитивања помоћу пјенушаваог средства, може се спровести испитивање са одговарајућим апаратом за детекцију цурења гаса.

Члан 86.

(1) Обавезно је испитивање одрживог притиска и заштитног затварања сигурносно-запорног уређаја, као и испитивање излазног притиска и притиска затварања регулатора притиска гаса на мјесту уградње.

(2) Уколико се систем регулација притиска гаса састоји од конструкционих елемената са спољним функционалним водовима, спроводи се и функционално испитивање.

(3) Уколико је уграђен сигурносно-одушни вентил (COB) за количине гаса која иструјава код улазних прити-

сака > 1 бара, треба испитати одзивни притисак и заптивно затварање.

(4) Функционално испитивање није везано за мјесто уградње уколико слиједе једнако вриједне мјере (нпр. испитивање функционалности система по методи случајног узорка у оквиру примопредајног складишта).

(5) Поступак функционалног испитивања и пуштања у погон система регулације притиска гаса мора бити утврђен посебном процедуром у писаној форми и мора садржати неопходне контроле и испитивања која обезбјеђују прописане функције уређаја за регулацију притиска гаса.

(6) Функционална испитивања спроводи стручно лице.

(7) Привредна друштва из члана 83. став 1. овог правилника прије повјереног испитивања морају бити упозната са процедуром из става 5. овог члана.

Члан 87.

(1) Пуштање у погон врши стручно лице.

(2) Пуштање у погон врши се на основу погонских упутстава произвођача за уграђене уређаје и техничке спецификације - Техничка правила за гасне инсталације (G 600).

(3) Уколико се систем регулације притиска гаса састоји од конструкционих елемената са екстерним функционалним водовима, пуштање у погон врши стручно лице.

(4) Пуштање у погон врши се након завршеног испитивања система регулације притиска гаса.

8. Доказ о спроведеном испитивању, пуштању у погон и одржавању

Члан 88.

(1) Доказ о спроведеном испитивању и пуштању у погон система регулације притиска гаса је потврда о спроведеном испитивању и пуштању у погон, коју издаје стручно лице које је и спровело радове из чл. 85, 86. и 87. овог правилника.

(2) Потврда из става 1. овог члана садржи:

- 1) мјесто постављања,
- 2) назив привредног друштва које је извршило радове,
- 3) име стручног лица које је извршило радове,
- 4) датум пуштања у погон.

(3) Приликом испитивања на лицу мјеста потврда из става 1. овог члана додатно садржи:

- 1) резултат испитивања,
- 2) датум испитивања.

Члан 89.

(1) Одржавањем система за регулацију притиска обезбјеђује се да:

1) регулација притиска гаса и њени конструкциони елементи посједују потребну поузданост у складу са намјеном,

2) су уређаји регулације притиска гаса и њихови конструкциони елементи у механички беспријекорном стању и да нема пропусности,

3) су регулација притиска и осигурање притиска подепни на исправне притиске,

4) су конструкциони елементи правилно уграђени, заштићени од прљавштине, течности, смрзавања, као и других утицаја који могу негативно утицати на њихову функцију.

(2) Одржавање система за регулацију притиска врши се у складу са дефинисаном техничком спецификацијом (G 495) - Техничко правило, Гасна постројења - Одржавање.

(3) Радови на одржавању и уочене неправилности морају бити евидентирани.

(4) Неправилношћу се сматра свака сметња у регулацији притиска гаса.

ГЛАВА IV ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 90.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о техничким нормативима за кућни гасни прикључак за радни притисак до 4 бара ("Службени гласник Републике Српске", број 115/13).

Члан 91.

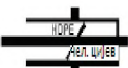
Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 05.06/020-1218-5/24
2. јула 2024. године
Бањалука

Министар,
Петар Ђокић, с.р.

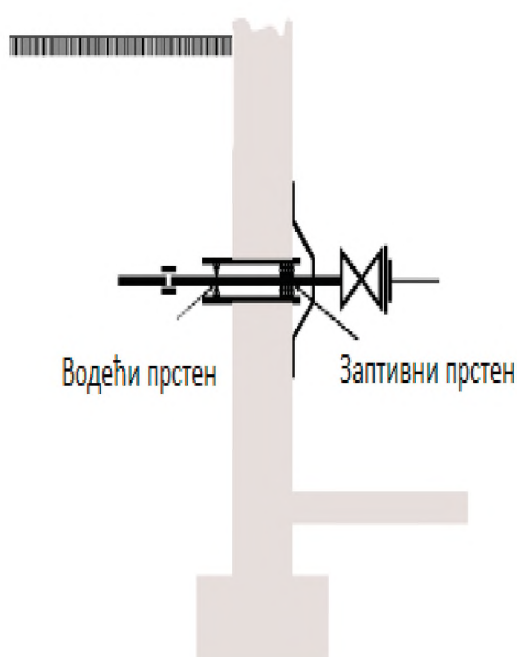
Примјери изведбе кућних гасних прикључака

1. Поједностављени прикази и симболи

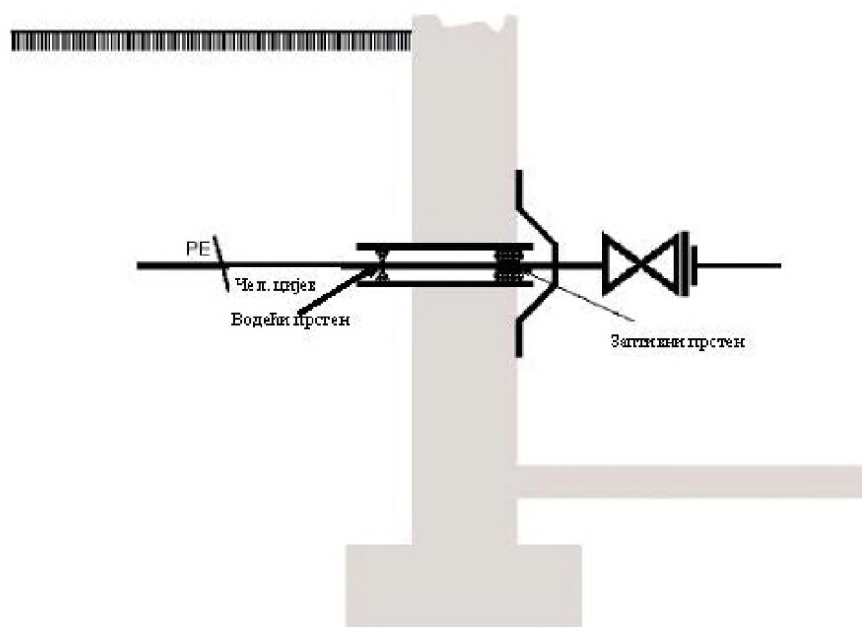
	Кућни прикључни вод
	Унутрашњи вод
	Главни запорни орган
	Главни запорни орган са интегрисаним изолационим комадом
	Прелаз PE/чел. цијев
	Гасна цијев у заштитној цијеви
	Чврста тачка/ цијевна капсула
	Осигурач од извлачења
	Чврста тачка/ гасна цијев
	Ограничавач силе

2. Шематски прикази

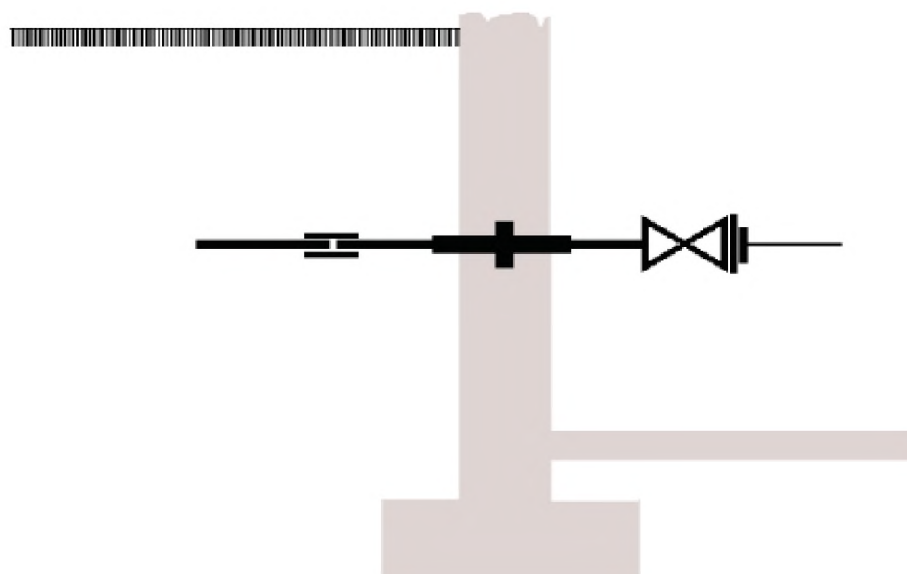
Слика 1. Кућни прикључни вод од челика са осигурачем силе, увођење у кућу са заштитном цијеви и осигурачем од извлачења

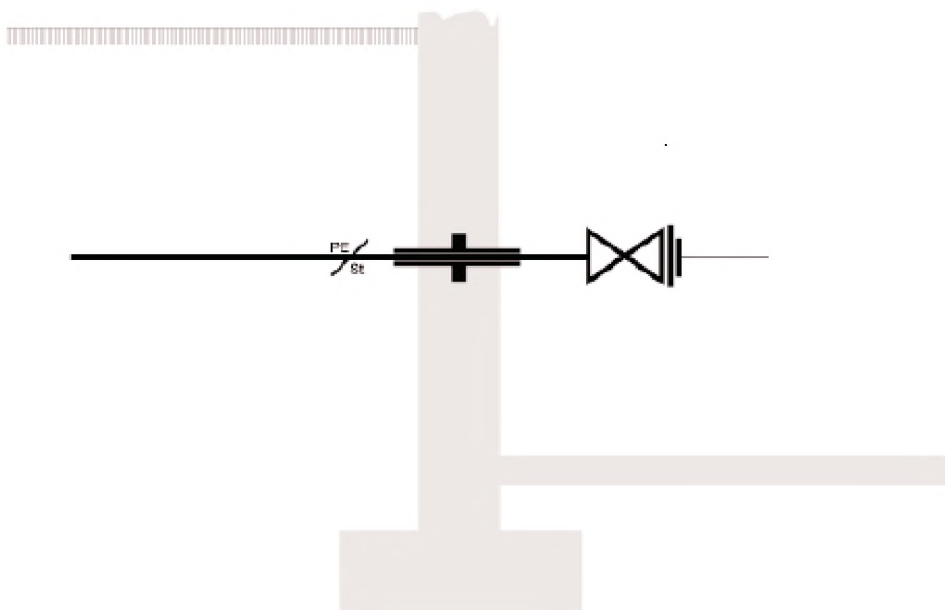
Слика 2. Кућни прикључни вод од РЕ ($d_a < 63 \text{ mm}$), увођење у кућу челичних гасних цијеви са заштитном цијеви и осигурачем од извлачења

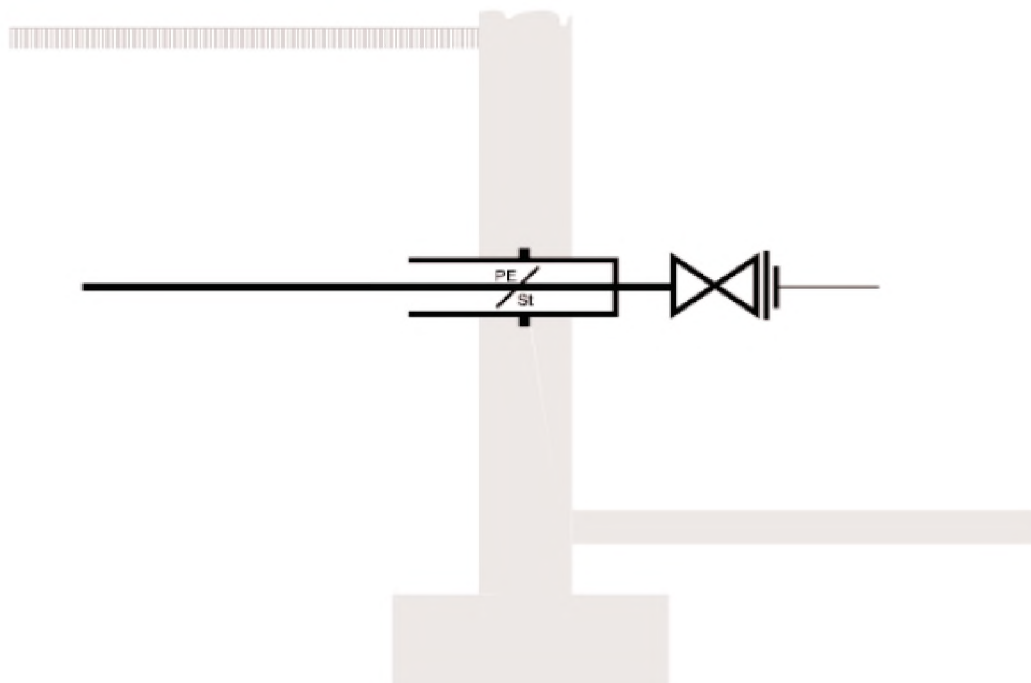
Слика 3. Кућни прикључни вод од челичних цијеви са осигурачем силе, увођење у кућу са чврстом тачком у зиду

Слика 4. Кућни прикључни вод од РЕ ($d_a < 63 \text{ mm}$), увођење у кућу челичних цијеви са чврстом тачком у зиду

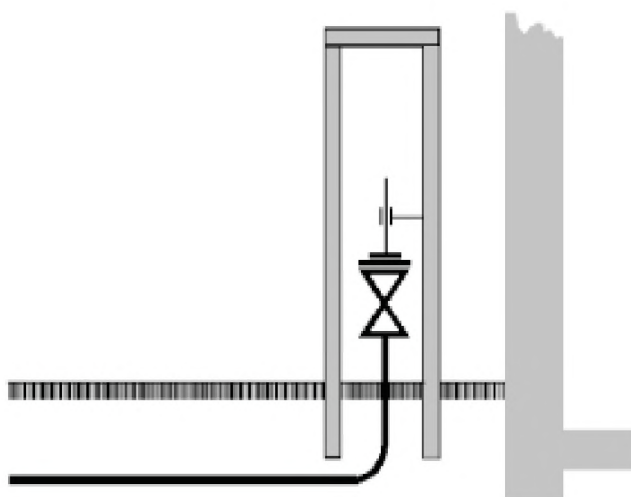
Слика 5. Кућни прикључни вод од РЕ ($d_a < 63 \text{ mm}$), увођење у кућу са цијевном капсулом према VP 601 (чврста тачка у зиду)

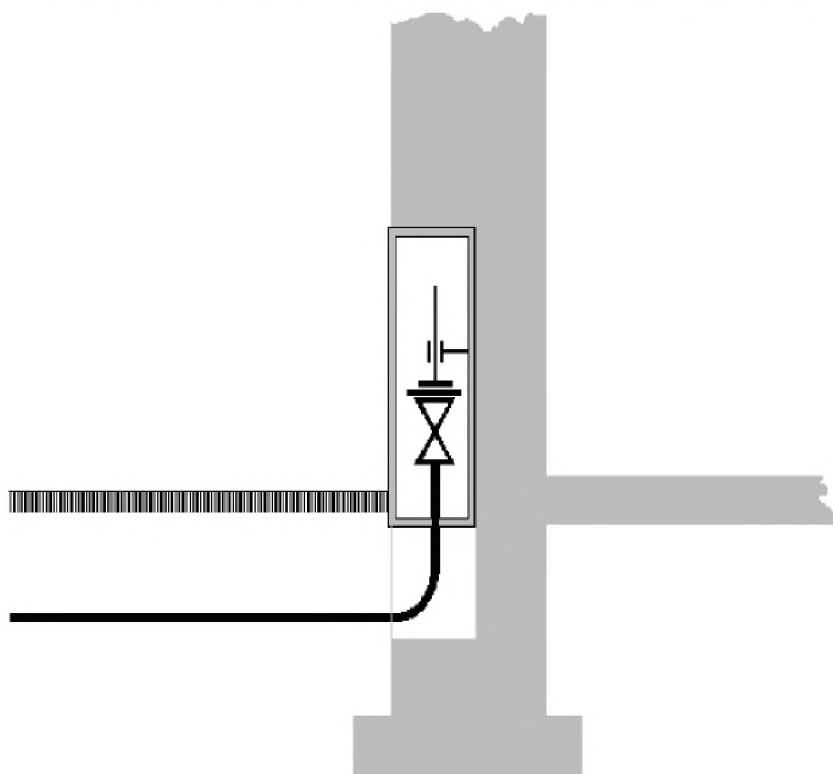
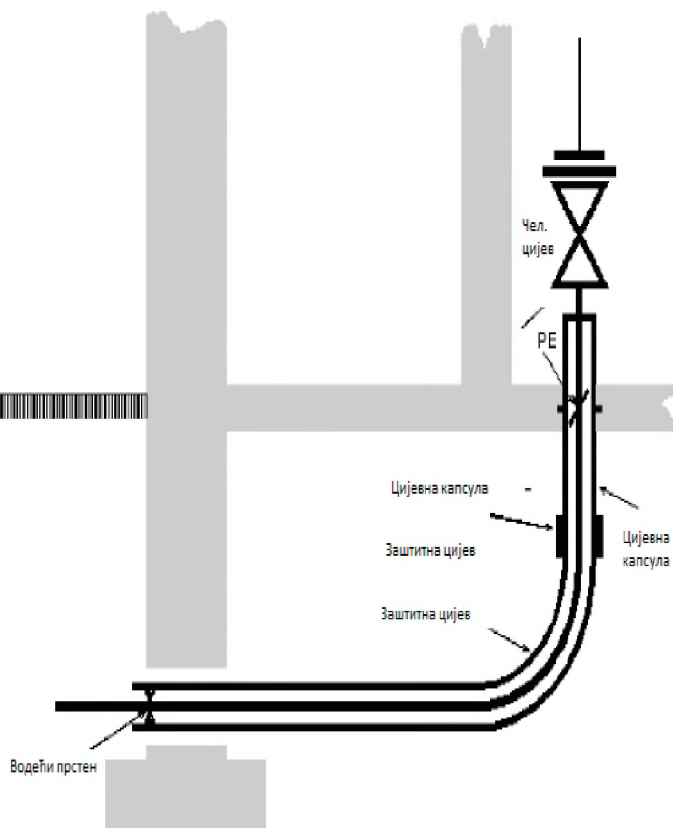
Слика 6. Кућни прикључни вод од РЕ ($d_a > 63 \text{ mm}$), увођење у кућу са цијевном капсулом према VP 601 (чврста тачка у комбинацији са додатним конструктивним мјерама)

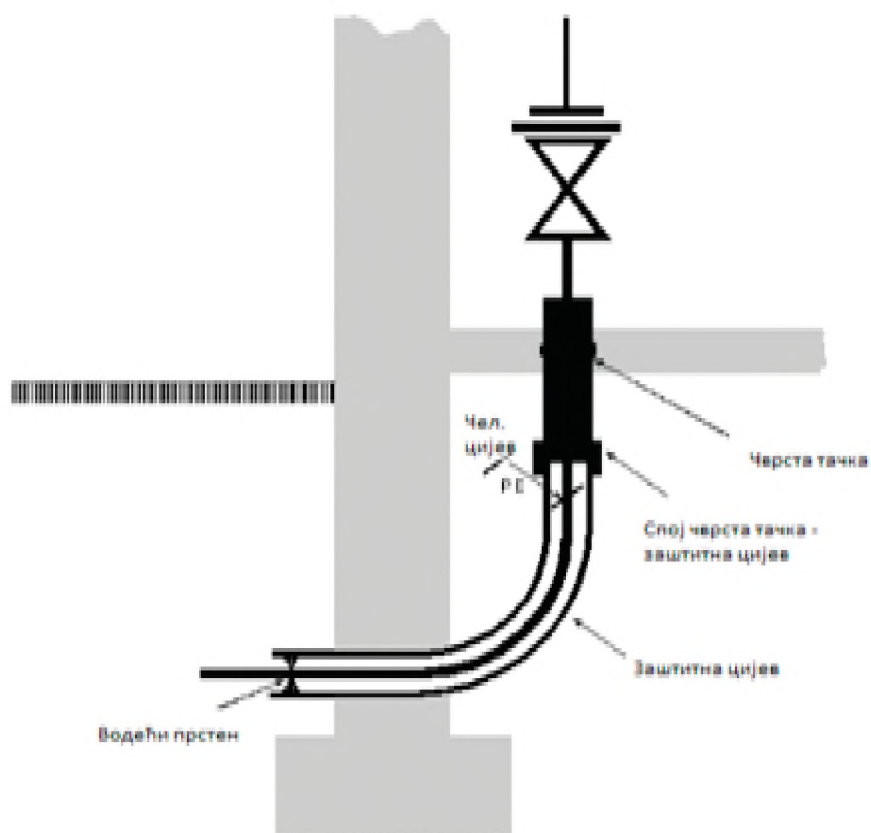
Слика 7. Кућни прикључни вод од РЕ или челика, главни запорни орган у посебном прикључном ормару

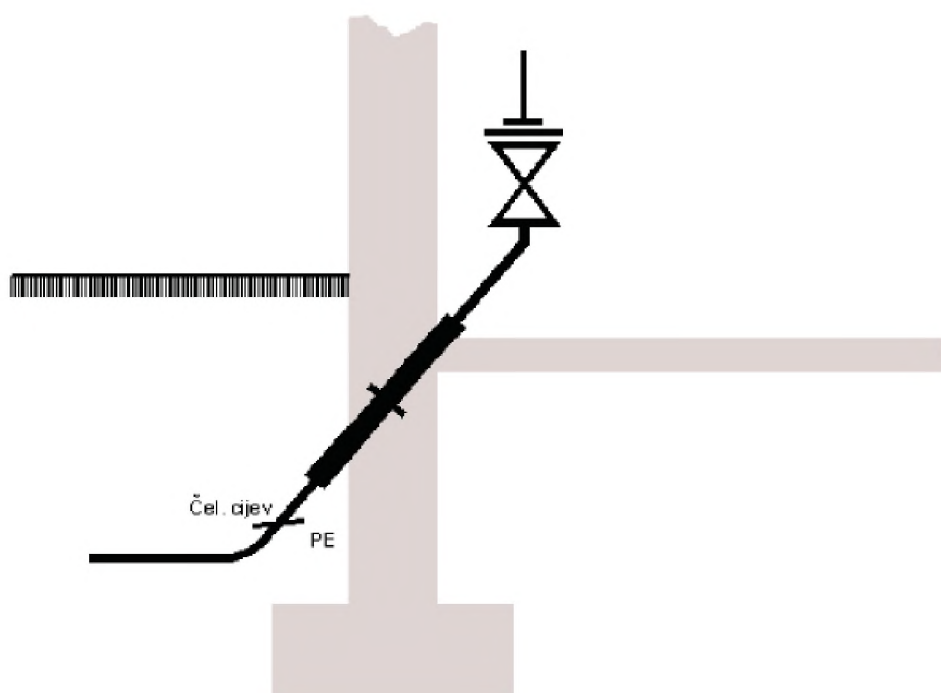
Слика 8. Кућни прикључни вод од РЕ или челика, главни запорни орган у прикључном ормару у зиду

Слика 9. Кућни прикључни вод од РЕ ($d_a < 63 \text{ mm}$), увођење у кућу без подрума са цијевном капсулом према VP 601 (чврста тачка у плочи пода)

Слика 10. Кућни прикључни вод од РЕ ($d_a < 63 \text{ mm}$), увођење у кућу челичне гасне цијеви у кућу без подрума (чврста тачка у плочи пода)

Слика 11. Кућни прикључни вод РЕ ($d_a < 63 \text{ mm}$), увођење у кућу челичних гасних цијеви (чврста тачка у зиду)

ПРИЛОГ 2.

Табела 1. Најмања свијетла ширина рова без приступа радном простору (мјере у m)

Дубина полагања	од 0,70 до 0,90	од 0,70 до 1	од 0,90 до 1,25	преко 1
Свијетла ширина рова	0,30	0,40	0,50	0,60

Табела 2. Најмања свијетла ширина рова са приступом радном простору (мјере у m)

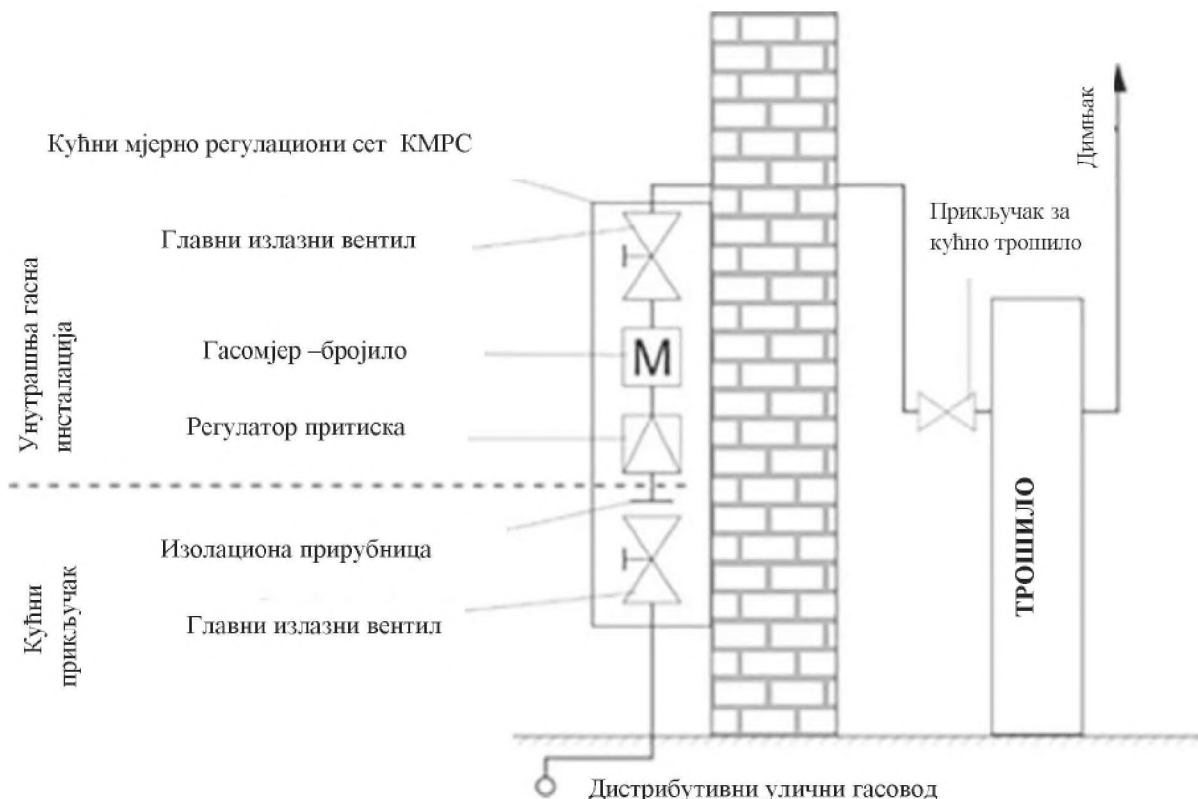
Спољни пречник цијеви, D	Најмања свијетла ширина			
	Подграђени ров		Ров који није подграђен	
	нормално	са укрућењем	ров са нагибом бочне стране (=) ≤ 60°	угао нагиба бочне стране > 60°
до 0,40	b = D + 0,40	B = D + 0,70	b = D + 0,40	
од 0,41 до 0,80	b = D + 0,70		b = D + 0,40	b = D + 0,70
од 0,81 до 1,40	b = D + 0,85			
преко 1,41	b = D + 1			

ПРИЛОГ 3.

Потврда о уградњи и испитивању кућног прикључка

☐ Изведено означити							
1. Општи подаци Општина: Гасни кућни прикључак бр.: Улица бр.							
2. Технички подаци Варијанта извођења према G 459-1 слика							
DN/d	☐ 25/32	☐ 50/63	☐ -----	DP	☐ 0,1	☐ 1	☐ 4
Материјал	☐ PE	☐ челик	☐ -----				
Број спојева: чеоно варени електрофузиони спој Име одговорног монтера Важећа потврда / атест о испитивању за заваривача дата у прилогу							
3. Испитивање							
3.1. Испитивање завареног споја према G452, односно G472 Број испитиваних спојева: радиографско испитивање визуелно испитивање							
3.2. Испитивање под притиском према G459-1							
DP	Поступак према G409			Испитни притисак			
0,1; 1	☐ A3			☐ 3 bara			
0,1; 1	☐ у вези са B3			☐ 3 bara			
4	☐ A3			☐ 6 bara и 1 bar			
4	☐ у вези са B3			☐ 6 bara			
0,1;1;4	☐ A4			☐ Унутрашњи спојеви ☐ Спој са дистрибутивним водом			
4. Резултати испитивања Потврђује се да је кућни гасни прикључак постављен према правилима технике. На основу спроведених испитивања, констатује се да не постоје никакве сметње за пуштање у погон. Све цијеви под притиском и уграђени дијелови одговарају спецификацији налогодаваца. Извођач земљаних радова Извођач уградбених цијеви Напомена: Стручно лице Мјесто, датум							
Име Фирма Потпис							

Шематски приказ кућног гасног прикључка

1622

Министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, на основу члана 67. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске", бр. 71/12, 79/15 и 70/20), члана 5. Правилника о условима за обављање дјелатности из области заштите животне средине ("Службени гласник Републике Српске", бр. 28/13, 74/18 и 63/22) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 и 90/23), доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е**О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

1. Утврђује се да Институт за воде д.о.о. Бијељина испуњава услове за обављање дјелатности из области заштите животне средине.

2. Ово рјешење подлијеже ревизији након истека рока од четири године од дана доношења рјешења. Провјера испуњености услова за обављање дјелатности из области заштите животне средине вршиће се у складу са одредбама Закона о заштити животне средине и Правилника о условима за обављање дјелатности из области заштите животне средине.

3. Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 15.4.1-96-100/24
4. јула 2024. године
Бањалука

Министар,
Бојан Випотник, с.р.

Министар просвјете и културе, на основу члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22 и 132/22) и члана 31. став 6, а у вези са чланом 34. став 1. тачка 1. Зако-

на о библиотечко-информационој дјелатности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 44/16 и 62/18), у поступку разрјешења дужности директора ЈУ Народна библиотека "Десанка Максимовић" Лопаре, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е**О ПРЕСТАНКУ ДУЖНОСТИ ДИРЕКТОРУ ЈУ НАРОДНА БИБЛИОТЕКА "ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ" ЛОПАРЕ**

1. Милошу Керовићу престаје дужност директора ЈУ Народна библиотека "Десанка Максимовић" Лопаре са 26.6.2024. године због истека времена на које је именован.

2. Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 07.06/620-112/24
27. јуна 2024. године
Бањалука

Министар,
Жељка Стојичић, с.р.

Министар просвјете и културе, на основу члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22 и 132/22), члана 31. став 6. Закона о библиотечко-информационој дјелатности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 44/16 и 62/18) и члана 4. Закона о министарским, владиним и другим именовањима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 41/03), у поступку именовања вршиоца дужности директора ЈУ Народна библиотека "Десанка Максимовић" Лопаре, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е**О ИМЕНОВАЊУ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ДИРЕКТОРА ЈУ НАРОДНА БИБЛИОТЕКА "ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ" ЛОПАРЕ**

1. Милош Керовић именује се за вршиоца дужности директора ЈУ Народна библиотека "Десанка Максимовић" Лопаре, почевши од 27.6.2024. године до окончања законом